

"Ай Си Джи Би" АД
Изх.№ II-21/26.02.2021

Министерство на околната среда и водите Veslets Str., 1000 Sofia, Bulgaria
tel.: +359 (2) 9263 862; www.icgb.eu

Bx. № OBOC-72

София 26.02.2021 г.

Natural Gas
Interconnector
Greece - Bulgaria

<p>ДО: ЕМИЛ ДИМИТРОВ МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ АДРЕС: БУЛ. „КНЯГИНИЯ МАРИЯ ЛУИЗА“, ГР. СОФИЯ, П.К. 1000</p> <p>На Ваш изх.№ OBOC-72/10.02.2021</p> <p>Относно: Искане за преценяване на необходимостта от извършване на оценка въздействието върху околната среда (OBOC) за инвестиционно предложение (ИП) „Промяна в размера на площите, необходими за организиране на временните спомагателни площадки за реализиране на безизкопното преминаване под язовир „Студен кладенец“</p> <p>Уважаеми господин Димитров,</p> <p>Във връзка с постъпило Ваше писмо с искане за предоставяне на допълнителна информация относно горепосоченото инвестиционно предложение, Ви информираме за следното:</p> <p>По отношение на планирането на нови строежи в близост до съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал и свързания с тях риск от възникване на големи аварии:</p> <p>На фаза изработване на техническия проект, като част от документацията необходима за издаване на разрешение за строеж е направен анализ на риска от аварийни събития по трасето на газопровода в целиви участъци с инфраструктурни обекти, включително в района на язовир Студен кладенец.</p> <p>Целта на този анализ е била да определи качествено и количествено параметрите на евентуални възможни най-тежки като мащаб и последствия аварии на първоначално определеното проектно-трасе на преносния газопровод в района, прилежащ към територията на язовир „Студен кладенец“ и параметрите на фронта на разпространение на вредното въздействие от тези събития. В</p>	<p>TO: EMIL DIMITROV MINISTER OF ENVIRONMENT AND WATER ADDRESS: № 22, MARIA LUISA BLVD. SOFIA 1000</p> <p>To your letter Ref. № OBOC(EIA) -72/10.02.2021</p> <p>Subject: A Request for assessment of necessity for Environment Impact Assessment execution on Investment Proposal "a change in the size of the plots, necessary for organizing temporary, auxiliary sites for execution of the trenchless crossing under Studen Kladenetz dam"</p> <p>Dear Mr. Dimitrov,</p> <p>Referring to your letter, requesting additional information regarding the above-stated Investment Proposal we would like to inform you as follows:</p> <p>Regarding planning of new constructions close to already existing plants/enterprises or facilities of low or high-risk potential and the related to them risks of serious accidents occurrence:</p> <p>At the technical design development stage of the project, as a part of the documentation for acquisition of construction permit, a risk analysis was made on accidents alongside the pipeline track in targeted sections with infrastructure sites inclusive of the Studen Kladenetz dam area.</p> <p>The aim of this analysis was to define the quality and quantity of the parameters of eventual possible most serious in scale and consequences accidents along the initially outlined track of the gas transmission pipeline in the area adjacent to Studen Kladenetz dam and the parameters of the spread front of the adverse effects of these events. As a result of a software re-creation of the consequences the location of the gas pipeline was set up to ensure</p>
---	--

результат на софтуерно моделиране на последствията е определено такова местоположение на преносния газопровод, което да осигури при евентуална възможна най-голяма авария на газопровода, смущенията (последствията) от нея да не достигнат до съоръжения на ОЦК – Кърджали (Бъдещ нов цинков завод и Велц инсталация), „ЕС енд Би майнинг“ АД, ЖП линия, с опасни стойности.

Тук следва да се има предвид, че промяната на ИП касае създаването на временни площи, които след приключване на дейностите по безизкопното преминаване, същите ще бъдат премахнати и засегната територията ще бъде възстановена в първоначалния си вид.

Съгласно направения анализ на риска минималните отстояния от газопровода до територията на локалните обекти са:

- до ограда и сгради на ОЦК АД - Кърджали (Бъдещ нов цинков завод и Велц инсталация) - 1130 m;
- сгради на цех "Бентонит" - 240 m;
- до Източна промишлена зона - Кърджали - 2247 m;
- Железопътна линия Кърджали - 114 m;

Следва да се има предвид, че реализацията на Междусистемна газова връзка Гърция – България е одобрена с решение по ОВОС 1-1/2013 на министъра на околната среда и водите, за реализацията на проекта има издадено Разрешение за строеж от 2017г, като в момента текат активни строителни дейности по реализацията му.

Предвид това и факта, че бъдещият нов цинков завод и Велц инсталация са одобрени с решение по ОВОС ХА-2-3/2019г. на Директора на РИОСВ -Хасково, би следвало операторът на предприятието с нисък или висок рисков потенциал в хода на процедурата по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) в оценката си по чл. 996 от ЗООС да направи анализ на риска от възникване на големи аварии, като вземе предвид критериите по ал.1 от същия член.

that in case of major accident with the gas pipeline the disruptions (consequences) from it do not reach the facilities of LZP - Kardzhali (Future new zinc plant and Welz installation), S & B Mining AD, railway line, with dangerous values.

It should be taken into consideration that the amendment of the Project concerns the creation of temporary areas, which after the completion of the trenchless crossing activities, they will be removed and the affected area will be restored to its original form.

Pursuant to the risk analysis the minimum distances from the pipeline to the territory of the local industrial entities are:

- To the fence of LZP AD – Kurdjali (future new zink plant and Weltz installation) – 1130m
- industrial buildings "Bentonite" – 240m
- to the Eastern Industrial Zone - Kardzhali - 2247 m;
- Railway line Kardzhali - 114 m;

It should be taken into consideration that the realization of the Interconnector Greece-Bulgaria was approved by an EIA Resolution 1-1 / 2013 by the Minister of Environment and Water. A Construction Permit for the project was issued in 2017, whereas construction works for its realization are currently in force.

In view of the above and the fact that the future new zinc plant and Welz installation have been approved by a Decision on EIA HA-2-3 / 2019. of the Director of RIEW - Haskovo, the operator of the enterprise with low or high risk potential in the course of the procedure under Chapter Six of the Environmental Protection Act (EPA) in its assessment under Art. 99b of the EPA, should conduct an analysis of the risk of major accidents, taking into account the criteria under paragraph 1 of the same article.

Нещо повече с уведомление до компетентния орган от 29.01.2021г. Дружеството оператор на предприятието е изявило намерение за изграждане на Автоматична газорегулираща станция (АГРС), газопровод между газопреносен газопровод „Междусистемна газова връзка Гърция-България“ на Преносния оператор и АГРС и разпределителен газопровод от АГРС до Завода.

Във връзка с горното и предвид разпоредбите на чл.99б, ал.2 от ЗООС информацията за мерките за предотвратяване на риска от възникване на големи аварии и оценката по чл.99б, ал.1 би следвало да бъде предоставена от съответния оператор на предприятието с висок рисков потенциал.

По отношение искането за допълване на информацията по Приложение № 2, към чл.6 от Наредбата за ОВОС.

С цел своевременното финализиране на процедурата по преценка на необходимостта от извършване на ОВОС, АЙ СИ ДЖИ БИ АД приложено изпращаме допълнена информация по приложение №2, към чл. 6 Наредбата за ОВОС в т II. „Резюме на инвестиционното предложение“, т.1. „Характеристики на инвестиционното предложение“, буква „e“ „рисък от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение“, съгласно изискванията на Вашето писмо.

По отношение на Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК):

За момента не се предвижда изграждане на компресорни станции, попадащи в обхвата на Приложение №1 на ЗОИК.

АЙ СИ ДЖИ БИ АД приема изложените от вас законови изисквания за сведение и при евентуална промяна на инвестиционното предложение проектанта компания ще уведоми компетентния орган съгласно разпоредбите на ЗООС.

Moreover, with a notification to the competent authorities dated 29.01.2021, the company operator of the enterprise expressed its intention to build an Automatic Gas Regulatory Station (AGRS), a gas pipeline between the gas transmission pipeline Interconnector Greece-Bulgaria, of the Transmission Operator and AGRS and a gas distribution pipeline from AGRS to the Plant.

In relation to the above and given the provisions of Article 99b, paragraph 2 of the EPA, the information on actions to prevent the risk from major accidents and the assessment under Article 99b, paragraph 1, should be provided by the operator of the enterprise with high-risk potential.

Regarding the request for supplementing the information under Annex № 2, to Article 6 of the EIA Ordinance:

Aiming at timely finalization of the procedure for assessing the need to perform an EIA, ICGB AD herein enclosed additional information under Annex II, to Art. 6 The EIA Ordinance in item II. "Summary of the investment proposal", item 1. "Characteristics of the investment proposal", letter "f" "risk of major accidents and / or disasters related to the investment proposal", according to the requirements of your letter.

Regarding the Climate Change Restriction Act (CCRA):

At the moment it is not planned to build compressor stations falling within the scope of Annex №1 to the CCRA.

ICGB AD accepts the legal requirements set forth by you for information and in the event of an investment project amendment, the designer company will notify the competent authority in compliance with the provisions of the EPA.

ICGB AD
13, Veslets Str., 1000 Sofia, Bulgaria
tel.: +359 (2) 9263 862; www.icgb.eu

Natural Gas
Interconnector
Greece - Bulgaria

Приложение :

Допълнена информация по приложение № 2
към чл. 6 от Наредбата за ОВОС.

Attachment:

Supplement information to Attachment No 2 to art.
6 of the EIA Ordinance.

С уважение/Yours faithfully,

Теодора Георгиева-Милева, Изпълнителен Директор/Theodora Georgieva-Mileva, Executive Officer

*

Константинос Карайнакос, Изпълнителен Директор/Konstantinos Karayannakos, Executive Officer

Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

I. Информация за контакт с възложителя:

1. **Име, постоянен адрес, търговско наименование и седалище:**

„Ай Си Джи Би“ АД, гр. София, ул. „Веслец“ № 13, П.К. 1000

2. **Пълен пощенски адрес:**

гр. София, ул. „Веслец“ № 13, П.К. 1000

2. **Телефон, факс и e-mail:**

тел: (02) 9263 862, факс: (02) 9250 392, ел. поща: office@icgb.eu

3. **Лице за контакти:**

II. Резюме на инвестиционното предложение:

1. **Характеристики на инвестиционното предложение:**

Промяната на инвестиционното предложение (ИП) е със следните характеристики:

Предназначението на инвестиционно предложение „Междусистемна газова връзка Гърция – България“ е за пренос на природен газ от Комотини - Гърция до Стара Загора - България и ще свързва газопреносните системи на двете страни. С Решение № 452/07.06.2012 г. на Министерски съвет, „Междусистемна газова връзка Гърция – България“ (МГВ) в отсечката, която ще бъде изградена на територията на Република България, е обявена за национален обект. За съответната отсечка е издадено Решение по ОВОС № 1-1/ 2013 г, в което е заложено следното условие (I.2): „Пресичането на река Марица и язовир Студен кладенец да се осъществи посредством метода управляемо хоризонтално сондиране (HDD)“.

За изпълнение на безизкопното преминаване по метода на управляемо хоризонтално сондиране (УХС) под язовир Студен кладенец са необходими допълнителни площи за увеличаване размера на сондажните площадки за разполагане на монтажното оборудване, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер). Предвид големия радиус на еластична иззвивка на газопровода и ъгъла на сервитута спрямо изходната сондажна площадка и изходната точка на сондажа е невъзможно подреждането на тръбите и сглобяването на дюкера да се осъществи в границите на сервитута и е необходимо същото да се изпълни извън терените с право на преминаване, по оста на сондажа. Общата продължителност на процеса по безизкопно пресичане при непрекъснат режим на работа ще отнеме приблизително 4 месеца.

Общата допълнителна площ, свързана с предложената промяна на ИП „Междусистемна газова връзка Гърция – България“, която не е била обект на разглеждане в ДОВОС, е 6,65 ha, необходими за организиране на временните спомагателни площадки за безизкопното преминаване под яз. Студен кладенец. По-долу е представена детайлна информация за допълнително засегнатите имоти, в т. ч. общата засегната площ от всеки един имот, както и местоположението на допълнително необходимите да бъдат усвоени терени.

Всички останали параметри на инвестиционното предложение, подробно разгледани и оценени в Доклада за оценка на въздействието върху околната среда и залегнали в техническия проект се

запазват, като по отношение на същите не се предвижда промяна на етап работно проектиране. На етап работно проектиране се запазва и взетото при техническото проектиране решение за отпадане необходимостта от полагане на втора (байпасна) тръба под язовир Студен кладенец, разгледана и оценена в ДОВОС. Отпадането на байпасната тръба е пордиктувано от промяна в нормативната уредба и по специално *НАРЕДБА ЗА УСТРОЙСТВОТО И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПРЕНОСНИТЕ И РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИТЕ ГАЗОПРОВОДИ И НА СЪОРЪЖЕНИЯТА, ИНСТАЛАЦИИТЕ И УРЕДИТЕ ЗА ПРИРОДЕН ГАЗ* съгласно която е отпаданало нормативното изискване за пресичането на воден обект с ширина по-голяма от 75 м да се осъществява с две тръби. Отпадането на втората тръба не предполага възникване на отрицателни въздействие върху околната среда в следствие на аварий и повреди. Сигурноста е гарантирана от една страна чрез поставяне на катодна защита на тръбата по дължината на целия газопровод и от друга преносната мрежа се разделя на участъци чрез спирателни кранови възли, целта на тези кранови възли е да затварят автоматично подаването на газ при увеличаване над допустимата проектна скорост на пада на налягането или над допустимата проектна разлика в налягането на природния газ преди и след крана. По този начин се осигурява сигурна защита при възникване на аварийни ситуации. Нещо повече това отпадане на байпасната тръба от своя страна в значителна степен намалява оценените въздействия в Доклада по ОВОС, като еднозначно може да се заключи, че лимитирането на дейностите по пресичане на водното тяло, свързани с поставяне на втора тръба, вкл. и такива в границите на водния обект, оказва благоприятно влияние върху него и свежда до минимум очакваните въздействия върху компонентите и факторите на околната среда.

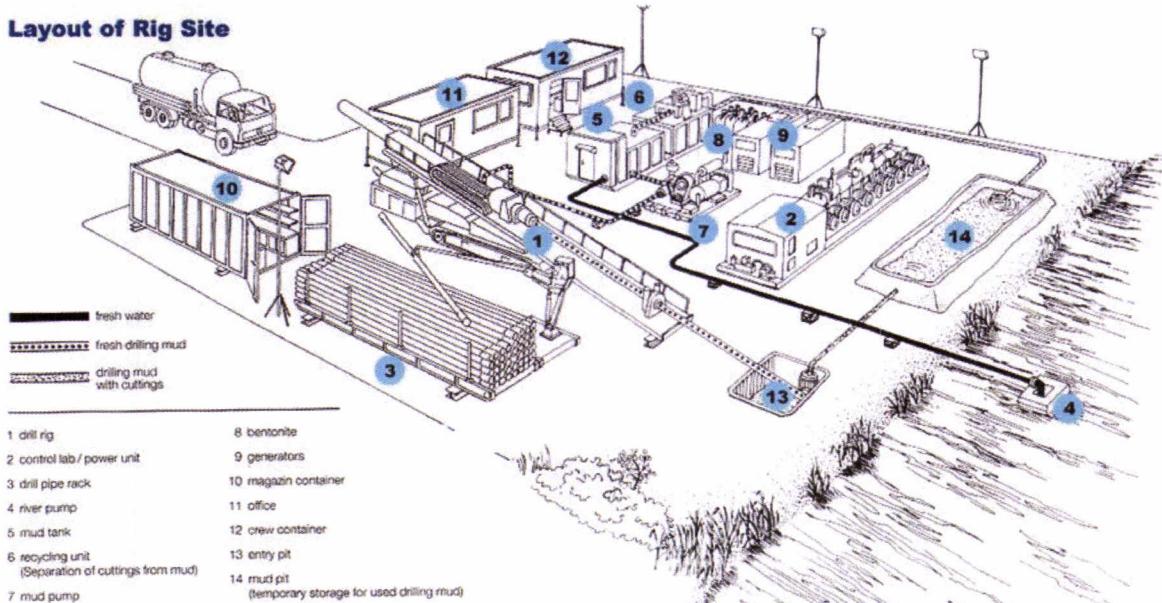
а) размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;

Реализирането на предвидената промяна на инвестиционното предложение не е свързана с необходимост от други временни площадки. Сама по себе си тя представлява промяна размера на площините, необходими за организиране временните спомагателни площадки за реализиране безизкопното преминаване под язовир Студен кладенец. Налага се увеличаване на вече предвидените площи от една страна, за да се позиционира и маневрира свободно сондажното оборудване, а от друга, за да се осигури направата на тръбния низ и неговото безпроблемно прокарване в сондажа. Основната концепция е, че на изходната точка на пресичането се разполага тръбна площадка, чиято цел е да се осигури достатъчно работно пространство, за да може тръбният низ да бъде заварен в един цял участък и подгответен за издърпване под водното тяло. Този метод гарантира, че по време на изтеглянето тръбопроводът може да бъде инсталиран с една непрекъсната операция. Важно е да се отбележи, че изтеглянето трябва да се извърши по най-бързия възможен начин, без да се възпрепятства работата на сондажната техника. Това означава, че технологията по никакъв начин не позволява прокарването на по-къси участъци, които да бъдат свързвани в хода на дейностите. Основните причини за това са свързани с устойчивостта на сондажния отвор, качеството на заварения участък и проведените тестове, както и безопасните условия на работа.

След сглобяването на тръбния низ той се подлага на всички необходими изпитвания/инспекции (на заварките, на покритието, хидравлично). Неговото разполагане трябва да бъде по права линия (спрямо оста на сондажа), като леки иззвивки са допустими само в границите на еластично огъване, които се диктуват от минималният еластичен радиус на тръбата (850 m). След като просондираният отвор бъде разширен до окончателния зададен диаметър, газопроводният участък може да бъде изтеглен през него.

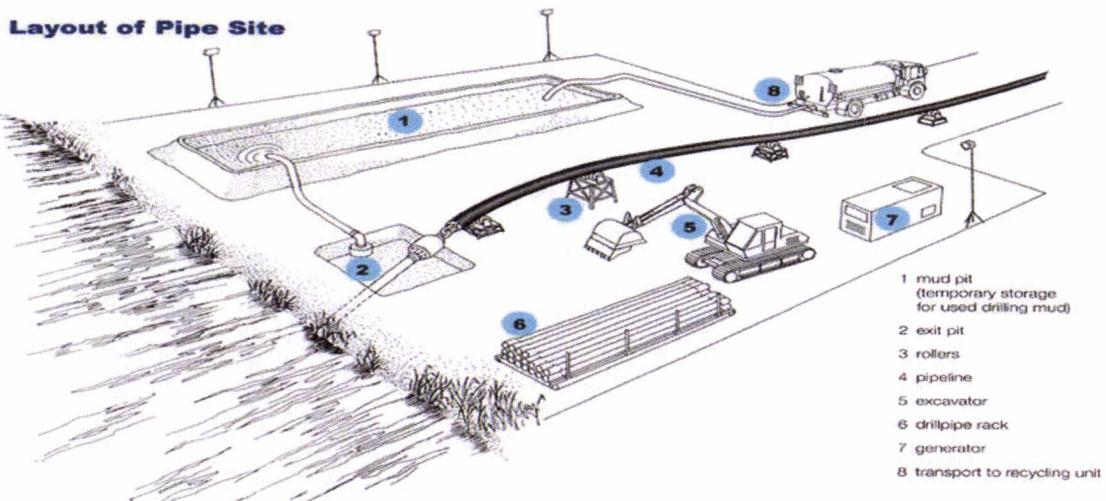
На фигураните по-долу са представени принципни схеми на организиране на монтажното оборудване на сондажна площадка и на тръбната площадка, предназначена за монтаж на дюкера.

Layout of Rig Site

Фигура 1 Принципна схема на разполагане на монтажно оборудване на сондажна площадка

Layout of Pipe Site

Фигура 2 Принципна схема на тръбна площадка за направа на дюкер

Предвидените в технически проект размери на площадката за вход на сондажа са 60x60 м, с допълнителна площ на яма за сондажния разтвор 20x20 м или общо 4000 м². Размерите на площадката се увеличават до 8 764.66 м², в едно с допълнителната временна площ извън сервитута на енергийния обект. Размера на допълнително предвидените за усвояване площи, които не са били оценени в ДОВОС, са 5167.66 м², като тяхното местоположение спрямо площадката за вход на сондажа по технически проект може да бъде видяно на фигурата по-долу:

Фигура 3 Площадка за изход на сондажа по технически проект (червен контур) и допълнително необходими за усвояване площи по работно проектиране (в жълто)¹

Предвидената в техническия проект площадка за изход на сондажа е разположена на полуостров в яз. Студен кладенец в местност Островица. Тя е с размери 60x40 м, като извън нея в североизточния ѝ край е долепена и площадка, отредена за водосборна яма за водите след хидравличното изпитване с размери 20x20 м. За изходната площадка на сондажа се предвижда увеличение на първоначално установените размери до 5 510.79 m², включващи и допълнително предвидената за усвояване временна площ извън (долепена до) границите на сервитута на енергийния обект. Асиметричността на площадката спрямо сервитута се запазва, като 3 905.19 m² от новопроектираната площадка са площите, неоценени до момента в ДОВОС. Предвиденото местоположение на новопроектираната на етап работно проектиране площадка, както и допълнително предвидените за усвояване площи, са представени на фигурата по-долу:

¹ Допълнително предвидените площи по технически проект с размери 20x20m, разположени извън обсега на сондажните площици и предвидени за ями за отпадъчни води от хидромест и сондажен/промивен разтвор, няма да бъдат използвани предвид направените предвиждания на етап работно проектиране, като изграждането на ямите е предвидено да стане в границите на новообособените сондажни площици.

Фигура 4 Площадка за изход на сондажа по технически проект (червен контур) и допълнително необходими за усвояване площи по работно проектиране (в жълто)¹

Допълнителната площ, необходима за подреждане и сглобяване на тръбния низ за прокарването на газопровода (дюкера) в сондажа под язовира е с приблизителни ширина 40 м и дължина 1416 м, като общата необходима за изграждането ѝ площ е 57472 m².

Таблица 1 Параметри на УХС по технически и работен проект

Параметри на УХС	По технически проект	Обща площ, m ²	По предлаганата промяна на ИП	Обща площ, m ²	Разлика (Промяна на площта) ² , m ²
Площадка за вход на сондажа	Симетрична спрямо сервитут	3 597 + площ за изграждане на яма с размер 400	Асиметрична спрямо сервитут	8 764.66	5 167.66
Площадка за изход на сондажа	Асиметрична спрямо сервитут	1 605 + площ за изграждане на яма с размер 400	Асиметрична спрямо сервитут	5 510.79 + временна полоса за монтиране на низа от тръби за изтегляне през сондажа с размер 57472	3 905.19 + 57 472
Дължина на сондажа	L=1365,6 m	запазва се			Общо промяна: 66 545 m ² извън обсега на сервитута

Временните площадки за вход и изход на сондажа, вкл. и площите за сглобяване на дюкера по

² Разликата (промяната на площите) включва предвидени за допълнително временно усвояване терени, попадащи извън обсега на сервитута на енергийния обект и не са били обект на оценка в ДОВОС.

технически проект и по работно проектиране са представени в Приложение 3 и Приложение 4 към настоящото искане.

б) взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;

Настоящата промяна на ИП няма връзка с други съществуващи или одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие. По своята същност то е пряко свързано с процеса на изграждане на „Междусистемна газова връзка Гърция – България“, за която има изгoten и влязъл в сила ПУП-ПП и е получено Разрешение за строеж, и се изразява във временно използване на допълнителни площи за увеличаване размера на временните сондажни площа за разполагане на монтажното оборудване, което да позволи неговото свободно маневриране и опериране със същото, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер).

Само по себе си безизкопното преминаване на водния обект не е свързано с получаване на разрешително за ползване на воден обект, като по своята същност същото подлежи единствено и само на уведомителен режим. Отразявайки факта, че част от дейностите по безизкопното пресичане се извършват в границите на водното тяло, то за целта е издадено разрешително за ползване на воден обект от 26.05.2015г. за целите на изграждане на линейна инфраструктура. Същото е с краен срок на действие 5 годинини, като дружеството вече е предприело необходимите действия за неговото подновяване. Що се касае до дейностите, които е предвидено да бъдат извършени в границите на водното тяло и които са свързани с подготовката на частта от временната площа за сглобяване на тръбния низ, то същото е предвидено да стане след промяна на вече издаденото разрешително за ползване на воден обект, така че да се даде право за извършване на СМР по организация на площа в границите на язовира.

в) използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;

От методиката за изпълнение на УХС е видно, че при строителството ще е необходимо ползване на вода, както и на чакъл и камъни, което е взето предвид и оценено в ДОВОС. При изпълнението на УХС се използва сондажна течност (воден разтвор на бентонит, чийто основни функции се свеждат най-общо до предпазване на сондажа от обрушване, недопускане прегряването на режещата глава, както и осигуряване безпроблемното поставяне на тръбния низ), който се приготвя на място.

Промяната на ИП не касае ползване на природни ресурси, различни от вече упоменатите и оценени в ДОВОС, както по време на подготовката на допълнителните временни площи, така и по време на експлоатацията.

г) генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води;

Промяната на ИП няма да доведе до генерирането на отпадъци, различни по вид и количество от вече разгледаните в ДОВОС. Начините на третирането им не се променят от тези описани в ДОВОС.

Отпадъчни води:

Реализирането на предвидената промяна на ИП и увеличаване на първоначално предвидените размери на временните площа за извършване на безизкопното преминаване под язовир Студен Кладенец не е свързано с формирането на потоци отпадъчни води.

Както е посочено и оценено в ДОВОС за проекта, участъкът от тръбопровода за поставяне под язовира се почиства, инспектира и изпитва хидростатично преди изтеглянето, съгласно IGBT-OC06-0000-QAC-PRO-20065, 2979.WI.17 Методика за хидравлично изпитване. При успешно изпитване, водата от участъка се изпуска на специално отредените за целта места.

При завършване на операцията по изтегляне и преди свързването към останалия участък от газопровода, тръбата се подлага на изпитване на целостта на покритието (тест за утечки - drainage test, за който се използва високочестотен ток).

Видно от посоченото по-горе е, че реализирането на предвидените промени няма да доведе до изменение във вече предвидения метод на третиране на генерираните отпадъчни води от процеса на хидравлично изпитване (т. н. претест) на тръбния низ за поставяне под язовира.

д) замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда;

Така предложената промяната на ИП няма да доведе до еmitиране на вредни и опасни вещества в ОС. ИП не създава риск от замърсяване на повърхностните и подземните води с приоритетни вещества, предвид факта, че промяната е свързана само и единствено с увеличаване на необходимите временни площи за реализацията на УСХ под язовир Студен кладенец.

Реализирането на предвиденото изменение на инвестиционното предложение, което само по себе си е свързано с промяна размера на площите, необходими за организиране временните спомагателни площадки за реализиране безизкопното преминаване под язовир Студен кладенец, не е свързано с генериране на наднормени прахови емисии, поради това, че строителните дейности се извършват частично във водна среда. Очаква се отделянето на отпадъчни газове от двигателите с вътрешно горене на използваната строителна механизация.

Предвид очакваните увеличения на размерите на площадките няма да се стигне до изменения спрямо първоначално оценените в ДОВОС потенциални замърсители оказващи вредно въздействие и дискомфорт върху околната среда.

e) риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение – Допълнена ;

Всички дейности ще бъдат извършвани в съответствие с българското законодателство и добрите работни практики осигуряващи опазване на околната среда, както и здравето на работниците и населението.

По време на изпълнение на УСХ, изпълнителите следва да осигурят необходимото обучение и средства за реагиране в аварийни ситуации. Заваръчните екипи ще бъдат подсигурени с пожарогасители. За дейностите свързани със зареждане и пресипване на гориво ще бъдат осигурени съдове, които да улавят евентуални разливи. Ще бъдат осигурени и подходящи материали за почистване на замърсявания. Във всеки екип ще има човек обучен да оказва първа помощ. При по-сериозни случаи ще бъдат уведомявани съответните институции и при нужда ще се иска помощ и от тях.

По време на експлоатацията ще бъдат изгответи планове за действия при бедствия и аварии, които ще бъдат съгласувани със съответните институции, както се изисква в законодателството.

С цел да се елиминира опасността от възникване на големи аварии и/или бедствия по време на строителството и експлоатацията на съоръжението е необходимо да се вземат следните допълнителни мерки:

По време на строителството:

1. За избягване на течове по време на пускане на газопровода в действие и бъдещи аварии, е нужен непрекъснат контрол на качеството на работите по заварката и монтажа на тръбите да се провеждат според изискванията, както и стриктно да се следи за провеждането на всички необходими тестове за правилното свързване на тръбите.
2. Анализ на риска от аварийни събития по трасето на газопровода в целеви участък с инфраструктурни обекти.
3. Разработване на инструкции за здраве и безопасност при работа; Инструкции за оказване на първа помощ; инструкции за предотвратяване и реагиране при аварии.
4. Да се провеждат стриктно необходимите инструктажи – начален и на работното място (при започване на работа на обекта), периодичен (през 3 месеца) и ежедневен (всеки ден в началото на работния ден).
5. Осигуряване и използване на ЛПС
6. Разрешителни за работа за всякакъв тип потенциално опасна работа – съоръжения с повишена опасност.
7. Провеждане на периодични обучения и тренировки с участието на всички служители за трудова безопасност и опазване на здравето, както и по екологични въпроси, и специфични особености на работата по проекта.

По време на експлоатацията:

След пуска на газопроводната система, тя трябва да бъде експлоатирана и поддържана така, че да бъде безопасна и в добро състояние. Защитните мерки, залегнали в проекта за газопровода, заедно с редовния мониторинг трябва да осигурят елиминирането на неконтролирани действия от трети страни, които биха могли да причинят щети и представляват основен риск за газопроводите.

Обичайните практики са следните:

1. Периодичен визуален мониторинг – извършва се от екип по „грижа и поддръжка“. Задълженията му включват редовни огледи, при които се установяват променящи се условия по трасето и дейности на трети страни, които компрометират безопасността му. Огледите могат да се извършват от превозно средство или пеша, както и от въздуха на всеки няколко седмици.
2. Механични огледи (чрез използване на „praseta“) – на интервали от 5 до 7 години през газопровода ще бъдат пускани специални устройства („praseta“) за он-лайн наблюдение, които проверяват състоянието на газопровода и установяват възможните признания на корозия или повреда.
3. Система за катодна защита (СКЗ) – ежемесечни проверки на енергийната система на СКЗ и/или чрез системата за електронен мониторинг и два пъти годишно измервания на почвения потенциал в пунктовете за тестване на КЗ. С цел улесняване на достъпа тези пунктове обикновено се разполагат в близост до кръстопътища.

Ще бъдат прилагани определени процедури при експлоатация и поддръжка. Като част от тези процедури ще бъде изгответен план за действие при аварии, който ще включва аварийни и възстановителни мерки. Тези планове следва да се съгласуват с аварийните служби и местните органи, на които да се предоставят пълни данни.

ж) рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

Промяната на ИП не засяга други обекти, подлежащи на здравна защита, освен описаните в ДОВОС, приет с Решение № 1-1/ 2013 г.

Засегнатото население по време на строителството са жителите на населените места, в

близост до които се осъществява УХС, а именно:

Островица – 350м – източно;
Вишеград – 1600м. Северно;
Седловина – 160 м. Източно.

Съгласно становище на Басейнова дирекция „Източно беломорски район“, площта на ИП не попада в уязвима зона за защита на водите включена в раздел 3, точка 3.3.1 от ПУРБ на ИБР, както и ИП не попада в пояси на санитарно-охранителни зони (СОЗ).

По време на изпълнението на УСХ, върху населението може да се очаква, въздействие изразяващо се в шумово въздействие и запрашаване, но това са дейности с временен характер и с ограничен обхват на влияние. Кумулативен ефект е възможен с други строителни дейности в близост до трасето, като пътища (вкл. магистрали, кръстовища и др.), ж.п. линии, съоръжения извън предвидените в това инвестиционно намерение, с натрупване на посочените рискове – шумово и прахово замърсяване, но, това са вредности с временен характер, незначителни, краткотрайни, с ограничен обхват, с нисък риск за населението, без трайни последици. Тук трябва да се отбележи, че в близост до трасето където ще се осъществи УХС към момента не се извършват такива строителни дейности. Като цяло, не се очакват значими негативни здравни влияния върху населението, като комбинирано, комплексно, кумулативно и/или отдалечно въздействие върху човешкото здраве в общностите в близост до района по време на строителството. Като цяло потенциалните рискове са с ниска степен на интензивност, овладяеми и контролирами. Въздействия върху здравето на работниците могат да се появят на някои работни места по време на изпълнението на УСХ. Рецепторът им е съответният персонал, работещ на мястото, докато последствията са причинени от едновременни ефекти от всички или комбинация от следните фактори: шум, вибрации, токсични или канцерогенни газове, изпусканни от работата на превозни средства и машини. Освен за нивата на шума, значението на влиянието от останалите е малко.

Кумулативният ефект по време на строителството, възникващ от действието на допълнителните тежки и леки транспортни средства, съвместно с действието на редовния транспорт по съществуващата транспортна мрежа, е не повече от 14% при пресмятане за „най-лошия случай“ на трафик, тежест на транспортни средства и състояние на пътната настилка.

Оценката на кумулативния ефект е, че въздействието е „незначително“ и не се очаква кумулативен ефект от въздействието на шума и вибрациите поради следните мотиви:

- Съществуващите рискове са с ниска степен на интензивност, овладяеми и контролирами
- Описаните по горе въздействия са с временен характер, незначителни, краткотрайни, с ограничен обхват и нисък риск за населението

2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството.

Засягани поземлени имоти

Промяната на ИП, свързана с допълнителни площи за целите на УХС при яз. Студен кладенец засяга поземлени имоти в община Кърджали, както следва:

- Поземлен имот 54403.10.22, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. КЮЧЮК АДА, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива,

площ 4000 кв. м, стар номер 010022, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

- Поземлен имот 54403.10.23, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. КАРА ТОПРАК, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 2000 кв. м, стар номер 010023, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.10.42, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, НТП За селскостопански, горски, ведомствен път, площ 4168 кв. м, стар номер 010042, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.11.10, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 20874 кв. м, стар номер 011010, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.11.37, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Държавна частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Язовир, площ 2488469 кв. м, стар номер 000037, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК.
- Поземлен имот 54403.11.36, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Държавна частна, вид територия Земеделска, НТП Друг вид земеделска земя, площ 342655 кв. м, стар номер 000036, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.63, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, вид собств. Държавна частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Язовир, площ 1630446 кв. м, стар номер 000063, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.262, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. ТЕПЕ АЛТЬ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 806 кв. м, стар номер 000262, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.278, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЬ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 1000 кв. м, стар номер 000278, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.279, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЬ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 500 кв. м, стар номер 000279, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.280, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЙВАЛЬ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 500 кв. м, стар номер 000280, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.281, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м.

ГЕЧМЕК АЛТЪ, вид собств. Стопанисвано от общината, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 747 кв. м, стар номер 000281, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

- Поземлен имот 65975.2.60, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, вид собств. Държавна публична, вид територия Територия на транспорта, НТП За линии на релсов транспорт, площ 45179 кв. м, стар номер 000060, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.148, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЪ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 1500 кв. м, стар номер 000148, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

В таблицата по-долу е представена информация за засегнатите имоти от реализиране на предвидената промяна в инвестиционното предложение, отразявайки единствено и само допълнително предвидените за усвояване площи:

Таблица 2 Засегнати имоти от допълнително предвидените за усвояване площи

Необходими допълнителни площи извън оценяваните в ОВОС № на засегнат имот - засегнати имоти, идентификатор по КК	Допълнително предвидена за усвояване площ, м²
Допълнителна полоса за сглобяване на дюкера	57472.20
54403.10.22	673.75
54403.10.23	2.46
54403.10.42	480.83
54403.11.10	594.35
54403.11.36	21997.25
54403.11.37	33723.56
Площадка за вход на сондажа и изход на тръбата	5167.66
65975.2.148	0.40
65975.2.262	359.83
65975.2.278	164.02
65975.2.279	459.49
65975.2.280	499.88
65975.2.281	216.05
65975.2.60	45.26
65975.2.63	3422.73
Площадка за изход на сондажа и вход на тръбата	3905.19
54403.11.36	2841.53
54403.11.37	1063.66
Общо	66545.05

3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

2. Описание на техническите параметри

2.1. Описание на основните процеси

Управляемото хоризонтално сондиране (УХС) е безтраншеен метод за подземно полагане на тръби, тръбопроводи или кабели в плитка дъга по предварително определен път/траектория на сондажа чрез използване на сондажна платформа с минимално въздействие върху заобикалящата среда. Съответният метод на сондиране избягва обемното срязване на земните пластове по брега, както и подводните работи, и по този начин осигурява високо ниво на безопасност на строителните работи за околната среда.

Основните характеристики на трасето на газопровода при пресичането на яз. Студен Кладенец са:

- Хоризонтална дължина на сондажа 1365,36 m;
- Входна точка Кр 49+779,25
- Изходна точка Кр 48+413,89
- Ъгъл при входа 9°50' ;
- Ъгъл при изхода 7°10' ;
- Радиус на сондажната крива 1200 m;

Настоящото изменение на инвестиционното предложение се изразява в усвояване на допълнителни площи за увеличаване размера на сондажните площадки за разполагане на монтажното оборудване, което да позволи неговото свободно маневриране и опериране със същото, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер).

Методът за изпълнение на УХС изиска предварително сглобяване на низа, който ще се вкара в сондажа. Поради тази причина са необходими допълнителни площи, така че да се осигури достатъчен по своята дължина терен за направата на дюкера. Същият трябва да бъде разположен по протежение на оста на сондажа, което налага усвояване на допълнителни площи в същата посока. Размерите на допълнително необходимата площадка са приблизително: дължина 1500 m и ширина 40 m . Типичната конфигурация е показана на чертежа Разполагане на тръбния низ (Приложение 1). По-долу е представена примерна организация на СМР при изпълнението на подобен обект:

Фигура 5 Примерна организация на СМР при изпълнение на УХС

Съгласно направената организация на дейностите по УХС, 794,03 м от временната полоса за направата на дюкера ще бъдат разположени в границите на язовира. За тези участъци, поради факта, че те са постоянно наводнени, е предвидено да се предприемат известни смекчаващи мерки. По-конкретно, ще бъде иззет около един метър почва и ще се положи инертен материал. Предвидено е последващо изграждане на коридор от 12,20 m уплътнен чакъл по протежение на цялата дължина на допълнителната земна ивица. Сондиранието по своята същност е непрекъснат процес, извършващ се в режим 24 часа на денонощие, поради което се предприемат необходимите постъпки за минимизиране на рисковете, които биха могли да възникнат в резултат от неблагоприятни метеорологични условия, като проливни дъждове и др., които не трябва да причиняват забавяния в процеса. Също така строителните машини, поддържащи тръбния низ, са с голямо тегло и е необходимо придвижването им да става в специално усилени за целта места, за да се избегнат инциденти. Трябва да се отдели особено внимание и на местата, където ще се поставят ролките, върху които ще бъде разположен тръбопроводът по време на неговото изтегляне. Използването на структури от бетон, вкл. и метални греди, положени на предварително разчистени за целта места, гарантират стабилността на ролките.

Полагането на стоманен тръбопровод по УХС метода в общия случай се извършва на три етапа:

- Етап I: Пилотен отвор: Пробива се отвор с по-малък диаметър, управляемо по проектирана, предварително изчислена насочена траектория, така, че [сондата] да излезе от изходната точка на пресичането.
- Етап II: Разширяване: Пилотният отвор се разширява на няколко отделни фази до подходящ диаметър, по-голям от външния диаметър на тръбата.
- Етап III: Изтегляне: Тръбният низ на участъка от газопровода се издърпва в обратна посока през разширения отвор, през който се пропуска сондажна течност, за да излезе

през тунела от първоначалната входна точка.

2.2. Капацитет

За целите на безпроблемното осъществяване на безизкопното преминаване на язовир Студен кладенец е предвидено увеличаване на размерите на първоначално предвидените временни площадки, като детайлна информация за площите на новите площадки спрямо вече оценените такива е дадена в т. 2.4 по-долу.

УХС е дейност, която се извършва в режим 24 часа на денонощие. Като времеви диапазон за цялостното изпълнение на работите по УХС са необходими 117 дни или приблизително 4 месеца за изпълнение на безизкопното преминаване под язовир Студен кладенец.

И за двете площадки на пресичането (при входната и изходната точка на сондажа) е необходим адекватен и безопасен достъп за строителната техника и механизация по време на целия процес по УХС.

За достъп до площадките за УХС ще се използва терена с право на преминаване (сервитута на газопровода).

Възможно е да се наложи обособяване на допълнителни подходи за достъп, като същите ще се подгответ така, че да са устойчиви и да се осигури тяхната издръжливост, отчитайки голямото тегло на строителната механизация. Предвижда се използването на възможно най-кратките маршрути, с оглед минимизиране използването на съществуващите асфалтови обществени пътища. Същото ще бъде отразено в логистичния план на дейностите по УХС.

В допълнителната площ по предлаганото изменение на ИП за направата на дюкера ще бъде изграден коридор от валиран чакъл, с дебелина 70 см, така че да има непрекъснат достъп. Ролките, върху които ще бъде поставена тръбата преди изтеглянето ѝ, ще бъдат инсталирани също в рамките на този коридор.

По своята същност процесът на управляемо хоризонтално сондиране включва изкопаване на сондажни ями (два броя на двета бряга), обратно засипване, отстраняване на излишния земен материал, възстановяване на районите на площадките и маркиране на трасето на газопровода. Предполагаемата дълбочина на входната и изходната сондажна яма е приблизително между 2-5 метра, като е предвидено допълнително укрепване посредством шпунтова стена.

Що се отнася до предвидените промени в инвестиционното предложение, то за участъците, които са в района на язовира, поради факта, че те са постоянно наводнени, са предвидени изкопни работи, свързани основно с изземването на около един метър (съгласно направената оценка, ще бъдат иззети $794,03 \times 20 \times 1,00 = 15880,06 \text{ m}^3$) почва и ще се положи инертен материал с D50 = 700 mm (50% от материала трябва да е с диаметър 700 mm) (съгласно направената оценка, ще бъдат положени $794,03 \times 20 \times 1,00 = 15880,06 \text{ m}^3$). Предвидено е последващо изграждане на коридор от 12,20 m уплътнен чакъл по протежение на цялата дължина на допълнителната земна ивица. За дейностите по УХС не е предвидено ползване на взрывове.

Така предложената промяната на ИП няма да доведе до емитиране на вредни и опасни вещества в ОС. ИП не създава риск от замърсяване на повърхностните и подземните води с приоритетни вещества, предвид фактът, че промяната е свързана само и единствено с увеличаване на необходимите временни площи за реализацията на УХС под язовир Студен кладенец. Не предполага използването и съхранение на опасни химични вещества, по приложение № 3 от ЗООС.

4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

Реализирането на предвидената промяна на ИП няма да доведе до съществени изменения във вече предвидените за изграждане временни и постоянни пътища, обект на оценка в ДОВОС.

5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.

Методът за изпълнение на УХС изисква предварително сглобяване на низа, който ще се вкара в сондажа. Поради тази причина са необходими допълнителни площи, така че да се осигури достатъчен по своята дължина терен за направата на дюкера. Същият трябва да бъде разположен по протежение на оста на сондажа, което налага усвояване на допълнителни площи в същата посока. Размерите на допълнително необходимата площадка са приблизително: дължина 1500 м и ширина 40 м.

Съгласно направената организация на дейностите по УХС, 794,03 м от временната полоса за направата на дюкера ще бъдат разположени в границите на язовира. За тези участъци, поради факта, че те са постоянно наводнени, е предвидено да се предприемат известни смекчаващи мерки. По-конкретно, ще бъде иззет около един метър почва и ще се положи инертен материал. Предвидено е последващо изграждане на коридор от 12,20 м уплътнен чакъл по протежение на цялата дължина на допълнителната земна ивица. Сондиранието по своята същност е непрекъснат процес, извършващ се в режим 24 часа на денонощие, поради което се предприемат необходимите постъпки за минимизиране на рисковете, които биха могли да възникнат резултат от неблагоприятни метеорологични условия, като проливни дъждове и др., които не трябва да причиняват забавяния в процеса. Също така строителните машини, поддържащи тръбния низ, са с голямо тегло и е необходимо придвижването им да става в специално усилени за целта места, за да се избегнат инциденти. Трябва да се отдели особено внимание и на местата, където ще се поставят ролките, върху които ще бъде разположен тръбопроводът по време на неговото изтегляне. Използването на структури от бетон, вкл. и метални греди, положени на предварително разчистени за целта места, гарантират стабилността на ролките.

Полагането на стоманен тръбопровод по УХС метода в общия случай се извършва на три етапа:

- Етап I: Пилотен отвор: Пробива се отвор с по-малък диаметър, управляемо по проектирана, предварително изчислена насочена траектория, така, че [сондата] да излезе от изходната точка на пресичането.
- Етап II: Разширяване: Пилотният отвор се разширява на няколко отделни фази до подходящ диаметър, по-голям от външния диаметър на тръбата.
- Етап III: Изтегляне: Тръбният низ на участъка от газопровода се издърпва в обратна посока през разширения отвор, през който се пропуска сондажна течност, за да излезе през тунела от първоначалната входна точка.

След пуска на газопроводната система, тя трябва да бъде експлоатирана и поддържана така, че да бъде безопасна и в добро състояние. Защитните мерки, залегнали в проекта за газопровода, заедно с редовния мониторинг трябва да осигурят елиминирането на неконтролируеми действия от трети страни, които биха могли да причинят щети и представляват основен риск за газопроводите.

Обичайните мониторингови практики са следните:

- Периодичен визуален мониторинг – извършва се от екип по „грижа и поддръжка“. Задълженията му включват редовни огледи, при които се установяват променящи се условия по трасето и дейности на трети страни, които компрометират безопасността му.

Огледите могат да се извършват от превозно средство или пеша, както и от въздуха на всеки няколко седмици.

- Механични огледи (чрез използване на „прасета“) – на интервали от 5 до 7 години през газопровода ще бъдат пускани специални устройства („прасета“) за он-лайн наблюдение, които проверяват състоянието на газопровода и установяват възможните признания на корозия или повреда.
- Система за катодна защита (СКЗ) – ежемесечни проверки на енергийната система на СКЗ и/или чрез системата за електронен мониторинг и два пъти годишно измервания на почвения потенциал в пунктите за тестване на КЗ. С цел улесняване на достъпа тези пунктове обикновено се разполагат в близост до кръстопътища.

Ще бъдат прилагани определени процедури при експлоатация и поддръжка. Като част от тези процедури ще бъде изготвен план за действие при аварии, който ще включва аварийни и възстановителни мерки. Тези планове следва да се съгласуват с аварийните служби и местните органи, на които да се предоставят пълни данни.

Газопроводът ще бъде изведен от експлоатация когато достигне краят на полезния си живот. За тогава ще бъдат изгответи подробни процедури за извеждане от експлоатация. Както се препоръчва в нормите и стандартите за газопроводи, вкопаните в земята тръби ще бъдат стабилизиирани чрез запълване с подходящ материал и оставени на място, тъй като изваждането им би могло да причини по-големи щети на околната среда. Надземните инсталации ще бъдат демонтирани и теренът ще бъде възстановен до първоначалното му състояние.

6. Предлагани методи за строителство.

По своята същност процесът на управляемо хоризонтално сондиране включва изкопаване на сондажни ями (два броя на двета бряга), обратно засипване, отстраняване на излишния земен материал, възстановяване на районите на площадките и маркиране на трасето на газопровода. Предполагаемата дълбочина на входната и изходната сондажна яма е приблизително между 2-5 метра, като е предвидено допълнително укрепване посредством шпунтова стена.

Що се отнася до предвидените промени в инвестиционното предложение, то за участъците, които са в района на язовира, поради факта, че те са постоянно наводнени, са предвидени изкопни работи, свързани основно с изземването на около един метър (съгласно направената оценка, ще бъдат иззети $794,03 \times 20 \times 1,00 = 15880,06 \text{ m}^3$) почва и ще се положи инертен материал с $D_{50} = 700 \text{ mm}$ (50% от материала трябва да е с диаметър 700 mm) (съгласно направената оценка, ще бъдат положени $794,03 \times 20 \times 1,00 = 15880,06 \text{ m}^3$). Предвидено е последващо изграждане на коридор от 12,20 m уплътнен чакъл по протежение на цялата дължина на допълнителната земна ивица. За дейностите по УХС не е предвидено използване на взрывове.

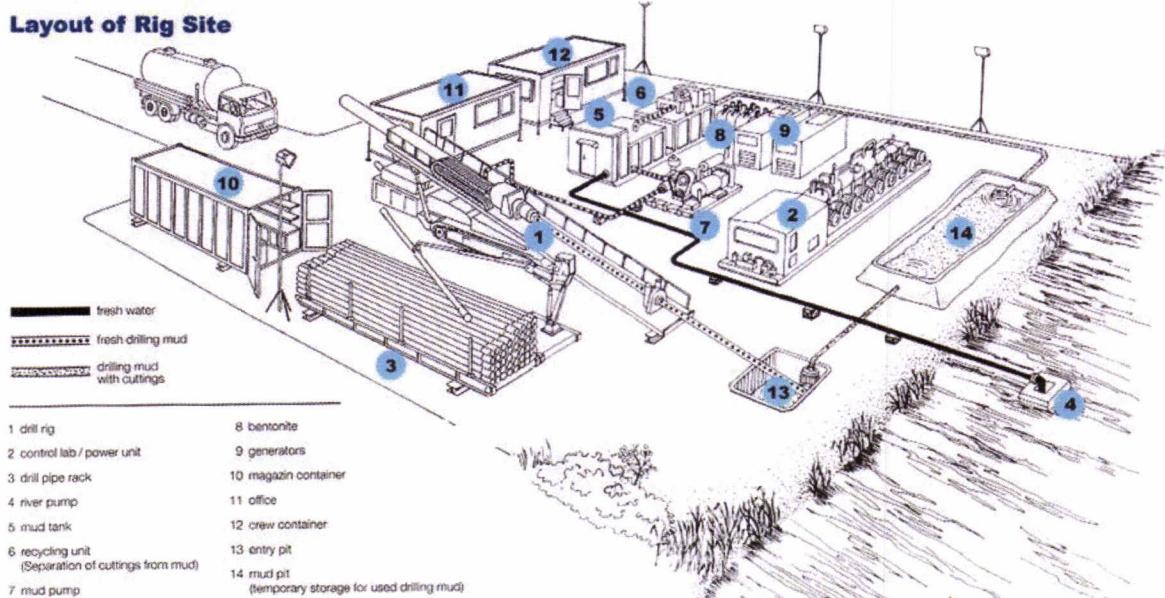
Основната концепция е, че на изходната точка на пресичането се разполага тръбна площадка, чиято цел е да се осигури достатъчно работно пространство, за да може тръбния низ да бъде заварен в един цял участък и подгответ за издръжване под водното тяло. Този метод гарантира, че по време на изтеглянето тръбопроводът може да бъде инсталиран с една непрекъсната операция. Важно е да се отбележи, че изтеглянето трябва да се извърши по най-бързия възможен начин, без да се възпрепятства работата на сондажната техника. Това означава, че технологията по никакъв начин не позволява прокарването на по-къси участъци, които да бъдат свързвани в хода на дейностите. Основните причини за това са свързани с устойчивостта на сондажния отвор, качеството на заварения участък и проведените тестове, както и безопасните условия на работа.

След сглобяването на тръбния низ той се подлага на всички необходими изпитвания/инспекции (на заварките, на покритието, хидравлично). Неговото разполагане трябва да бъде по права линия

(спрямо оста на сондажа), като леки извивки са допустими само в границите на еластично огъване, които се диктуват от минималният еластичен радиус на тръбата (850 m). След като просондираният отвор бъде разширен до окончателния зададен диаметър, газопроводният участък може да бъде изтеглен през него.

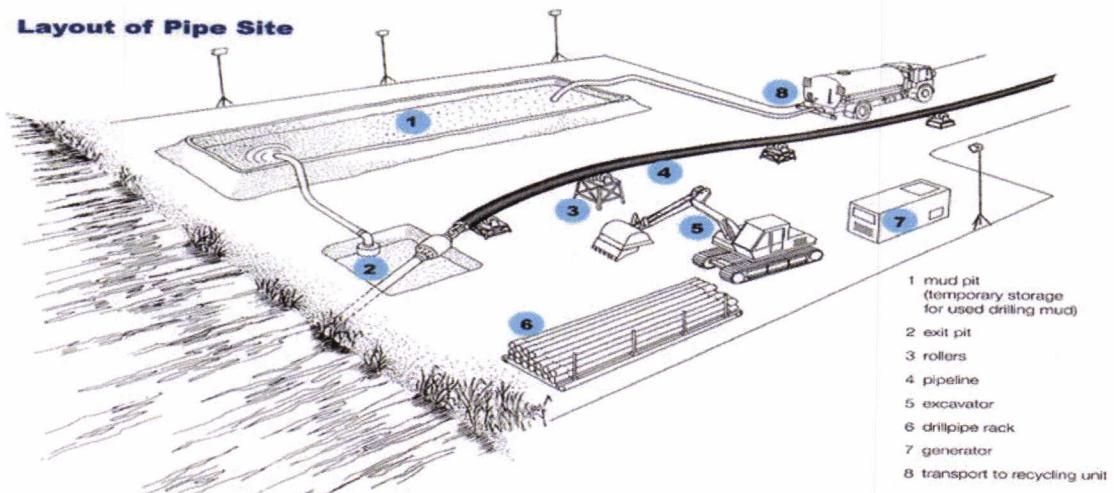
На фигураните по-долу са представени принципни схеми на организиране на монтажното оборудване на сондажна площадка и на тръбната площадка, предназначена за монтаж на дюкера.

Layout of Rig Site

Фигура 6 Принципна схема на разполагане на монтажно оборудване на сондажна площадка

Layout of Pipe Site

Фигура 7 Принципна схема на тръбна площадка за направа на дюкер

УХС е дейност, която се извършва в режим 24 часа на денонощие. Като времеви диапазон за цялостното изпълнение на работите по УХС са необходими 117 дни или приблизително 4 месеца за изпълнение на безизкопното преминаване под язовир Студен кладенец.

7. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.

Предвид големия радиус на еластична извивка на газопровода и ъгъла на сервитута спрямо изходната сондажна площадка и изходната точка на сондажа е невъзможно подреждането на тръбите и сглобяването на дюкера да се осъществи в границите на сервитута и е необходимо същото да се изпълни извън терените с право на преминаване, по оста на сондажа.

Методът за изпълнение на УХС изиска предварително сглобяване на низа, който ще се вкара в сондажа. Поради тази причина са необходими допълнителни площи, така че да се осигури достатъчен по своята дължина терен за направата на дюкера. Същият трябва да бъде

разположен по протежение на оста на сондажа, което налага усвояване на допълнителни площи в същата посока. Размерите на допълнително необходимата площадка са приблизително: дължина 1500 m и ширина 40 m

Налага се увеличаване на вече предвидените площи от една страна, за да се позиционира и маневрира свободно сондажното оборудване, а от друга, за да се осигури направата на тръбния низ и неговото безпроблемно прокарване в сондажа.

8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянието до тях.

Промяната на ИП **не попада** в участъци от трасето на МГВ, които са в границите на или в близост до защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

Промяната на ИП касае участъци, които **засягат** защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, както следва:

Пресичат се Защитена зона по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици „Студен кладенец“ с код BG00020133 и Защитена зона по Директива 92/43/ЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Родопи - Източни“ с код BG0001032.

Промяната на ИП засяга допълнителни площи в защитените зони, в рамките на илюстрираните в синьо участъци на следващата фигура.

Фигура 5. Местоположение на промяната на ИП спрямо границите на защитените зони

По отношение на засягането в ЗЗ „Студен кладенец“ с код BG00020133 следва да се има предвид, че местоположението на площадката за изход на сондажа съвпада с ключов елемент от защитената зона – полуостров на язовира с плитък залив от южната страна, в които почти целогодишно се струпват водолюбиви птици. През зимата основните концентрации са на къдроглави пеликанни, лебеди, патици и корморани, а през летните месеци на чаплови птици от колонията разположена в рамките на град Кърджали. Не се очаква предвиденото увеличение на размерите на временните площадки за вход и изход на УХС, попадащо извън оценените в ДОВОС площи, да промени анализите и заключенията по отношение на въздействието им върху защитена зона BG0002013 – местообитанията и популяциите на видовете предмет на опазване. Временните сондажни площи ще бъдат възстановени в предишното си състояние след приключване на строителството, като не очаква значима и трайна загуба на местообитания на видове предмет на опазване, предвид местоположението им и характеристиките на засегнатата територия. Въздействието се изразява основно в беспокойство и прогонване, като ще бъде временно, незначително (за периода на строителство) и обратимо. Не се очаква то да повлияе върху сезонната и годишна динамика на струпващите се видове предмет на опазване в дългосрочен аспект. Числеността и динамиката на птиците, ползвавщи конкретната територия, е зависима основно от управлението на водните нива в язовира, като след демобилизиране на техниката и възстановяване на терена ще се възстановят напълно. Що се отнася до допълнителната площ, необходима за разполагане, монтаж и изтегляне на дюкера в сондажа:

- Временно и обратимо ще бъде засегната ивица площ от язовира с дължина около 750 m и ширина около 40 m, разположена в залив при устието на р. Върбица. Заливът представлява част от защитената зона, в която се струпват мигриращи и зимуващи водолюбиви птици. Към настоящият момент нивото на язовира е ниско, като в конкретната територия, в която се предвижда разполагане на полосата и изкопаване на плаващата траншея няма вода на повърхността. При неколократни посещения на място през септември е регистрирано струпване на водолюбиви птици (основно пеликанни и корморани) в най-ниската част на язовира – р. Арда.
- Въздействието от изкопно-насипните работи по полосата върху дънните седименти ще бъде временно и обратимо, тъй като допълнително вложените материали (основно баластра и камъни) ще бъдат отнети и извозени след полагане на газопровода и хидравличното му изпитване. Местните дънни утайки и наноси ще бъдат върнати обратно според първоначалния им ред на залагане на етапа на възстановяване на терена. Не се очакват преки и непреки дългосрочни отрицателни въздействия върху водната флора, безгръбначна и ихтиофауна, а оттам и върху трофичните местообитания на птиците в тази част на язовира.

По отношение на засягането в ЗЗ „Родопи - Източни“ с код BG0001032 следва да се отбележи, че входната площадка на сондажа е разположена извън границите на защитената зона (Фиг.5). Така общата допълнителна площ за изпълнение на УХС и СМР в зоната е 6,5 ха или 0,003% от общата площ на зоната.

- В допълнителната площ по предложеното изменение на ИП не попадат природни местообитания, предмет на опазване в зоната.
- От местообитанията на бозайници в площта на промяната попадат потенциални местообитания само на видра и лалугер, като потенциалното засягане е съответно 0,04% и 0,007% от референтните им площи в зоната.

- В участъка на пресичане на яз. Студен кладенец няма известни находища на прилепи. Участъкът представлява нищожна част от потенциалните/хранителни местообитания на прилепи, опазвани в зоната.
- От групата на земноводните и влечугите в допълнителната площ по предложеното изменение на ИП попадат потенциални местообитания на жълтокоремна бука, голям гребенест тритон, обикновена блатна костенурка, пъстър смок, шипобедrena и шипоопашата костенурка. Площното засягане на съответните им местообитания не превишава 0,02% от референтните им площи в зоната.
- Преминаването на яз. Студен кладенец с УХС е максимално щадящо по отношение на рибите, в сравнение с преминаването по открит (траншеен) способ. Допълнителните площи на сушата не ги засягат пряко.
- От групата на безгръбначните в предложените площи за изменение на ИП попадат местообитания на бисерна мида и 3 вида пеперуди, чието площно засягане е далеч под 1% от потенциалните или оптималните им местообитания в зоната.
- В района на пресичането на яз. Студен кладенец не са установени местообитания на растителни видове, предмет на опазване в зоната.

Тъй като предвижданата промяна на ИП е свързана с временно усвояване на терен, който ще бъде възстановен след приключване на строителството, не се очаква трайна и не обратима загуба на местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Родопи - Източни“. Предвид това и с оглед на минималното площно засягане на потенциални техни местообитания не се очаква значим ефект върху жизнеспособността на populациите или числеността на видовете. Потенциалните въздействия се определят като локални, временни, обратими и по същество не се отличават от оценените в ДОВОС, тъй като предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площта на вече одобрени спомагателни площадки, попадащи извън оценените в ДОВОС площи.

Промяната на ИП не засяга други обекти, подлежащи на здравна защита, освен описаните в ДОВОС, приет с Решение № 1-1/ 2013 г.

Засегнатото население по време на строителството са жителите на населените места, в близост до които се осъществява УХС, а именно:

Островица – 350м – източно;
Вишеград – 1600м. Северно;
Седловина – 160 м. Източно.

Като цяло ще бъде засегнато поетапно различен брой население за кратък период, по време на строителството.

Както по отношение на физичните, така и химичните вредности, свързани със строителството, за населените места в близост до трасето не съществува съществен здравен риск.

Влиянието върху засегнатите райони по време на строителството е временно, с ниска степен на интензивност, без кумулативен ефект, без съществен здравен риск.

По отношение на шумови емисии – може да се каже, че само населените места на разстояние под 100 метра от трасето могат да се считат за实在но засегнати, предвид данните, че при над 100-150 метра от трасето се удовлетворяват изискванията на Наредба 6.

По отношение на химичните вредности не може да се определи засегнато население, поради това, че такива могат да се открият локално, само на работната площадка и实在но не представляват рисък за населението.

9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение.

Промяната на ИП, свързана с допълнителни площи за целите на УХС при яз. Студен кладенец засяга поземлени имоти в община Кърджали, както следва:

- Поземлен имот 54403.10.22, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. КЮЧЮК АДА, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 4000 кв. м, стар номер 010022, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.10.23, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. КАРА ТОПРАК, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 2000 кв. м, стар номер 010023, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.10.42, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, НТП За селскостопански, горски, ведомствен път, площ 4168 кв. м, стар номер 010042, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.11.10, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 20874 кв. м, стар номер 011010, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.11.37, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Държавна частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Язовир, площ 2488469 кв. м, стар номер 000037, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК.
- Поземлен имот 54403.11.36, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Държавна частна, вид територия Земеделска, НТП Друг вид земеделска земя, площ 342655 кв. м, стар номер 000036, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.63, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, вид собств. Държавна частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Язовир, площ 1630446 кв. м, стар номер 000063, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.262, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. ТЕПЕ АЛТЪ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 806 кв. м, стар номер 000262, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.278, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЬ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 1000 кв. м, стар номер 000278, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.279, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м.

АЛМАЛЬ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 500 кв. м, стар номер 000279, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

- Поземлен имот 65975.2.280, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЙВАЛЪ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 500 кв. м, стар номер 000280, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.281, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. ГЕЧМЕК АЛТЪ, вид собств. Стопанисвано от общината, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 747 кв. м, стар номер 000281, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.60, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, вид собств. Държавна публична, вид територия Територия на транспорта, НТП За линии на релсов транспорт, площ 45179 кв. м, стар номер 000060, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.148, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЬ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 1500 кв. м, стар номер 000148, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа.

Промяната на ИП не попада в участъци от трасето на МГВ, които са в границите на или в близост до защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

Промяната на ИП касае участъци, които засягат защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, както следва:

Участък при яз. Студен кладенец

Пресичат се Защитена зона по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици „Студен кладенец“ с код BG00020133 и Защитена зона по Директива 92/43/ЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Родопи - Източни“ с код BG0001032.

По отношение на засягането в ЗЗ „Студен кладенец“ с код BG00020133 следва да се има предвид, че местоположението на площадката за изход на сондажа съвпада с ключов елемент от защитената зона – полуостров на язовира с плитък залив от южната страна, в които почти целогодишно се струпват водолюбиви птици. През зимата основните концентрации са на къдроглави пеликанни, лебеди, патици и корморани, а през летните месеци на чаплови птици от колонията разположена в рамките на град Кърджали. Не се очаква предвиденото увеличение на размерите на временните площадки за вход и изход на УХС, попадащо извън оценените в ДОВОС площи, да промени анализите и заключенията по отношение на въздействието им върху защитена зона BG0002013 – местообитанията и популациите на видовете предмет на опазване. Временните сондажни площаадки ще бъдат възстановени в предишното си състояние след приключване на строителството, като не очаква значима и трайна загуба на местообитания на видове предмет на опазване, предвид местоположението им и характеристиките на засегнатата

територия. Въздействието се изразява основно в беспокойство и прогонване, като ще бъде временно, незначително (за периода на строителство) и обратимо. Не се очаква то да повлияе върху сезонната и годишна динамика на струпващите се видове предмет на опазване в дългосрочен аспект. Числеността и динамиката на птиците, ползващи конкретната територия, е зависима основно от управлението на водните нива в язовира, като след демобилизиране на техниката и възстановяване на терена ще се възстановят напълно. Що се отнася до допълнителната площ, необходима за разполагане, монтаж и изтегляне на дюкера в сондажа:

- Временно и обратимо ще бъде засегната ивица площ от язовира с дължина около 750 m и ширина около 40 m, разположена в залив при устието на р. Върбица. Заливът представлява част от защитената зона, в която се струпват мигриращи и зимуващи водолюбиви птици. Към настоящият момент нивото на язовира е ниско, като в конкретната територия, в която се предвижда разполагане на полосата и изкопаване на плаващата траншея няма вода на повърхността. При неколкократни посещения на място през септември е регистрирано струпване на водолюбиви птици (основно пеликан и корморани) в най-ниската част на язовира – р. Арда.
- Въздействието от изкопно-насыпните работи по полосата върху дънните седименти ще бъде временно и обратимо, тъй като допълнително вложените материали (основно баластра и камъни) ще бъдат отнети и извозени след полагане на газопровода и хидравличното му изпитване. Местните дънни утайки и наноси ще бъдат върнати обратно според първоначалния им ред на залагане на етапа на възстановяване на терена. Не се очакват преки и непреки дългосрочни отрицателни въздействия върху водната флора, безгръбначна и ихтиофауна, а оттам и върху трофичните местообитания на птиците в тази част на язовира.

По отношение на засягането в 33 „Родопи - Източни“ с код BG0001032 следва да се отбележи, че входната площадка на сондажа е разположена извън границите на защитената зона (Фиг.5). Така общата допълнителна площ за изпълнение на УХС и СМР в зоната е 6,5 ха или 0,003% от общата площ на зоната.

- В допълнителната площ по предложеното изменение на ИП не попадат природни местообитания, предмет на опазване в зоната.
- От местообитанията на бозайници в площта на промяната попадат потенциални местообитания само на видра и лалугер, като потенциалното засягане е съответно 0,04% и 0,007% от референтните им площи в зоната.
- В участъка на пресичане на яз. Студен кладенец няма известни находища на прилепи. Участъкът представлява нищожна част от потенциалните/хранителни местообитания на прилепи, опазвани в зоната.
- От групата на земноводните и влечугите в допълнителната площ по предложеното изменение на ИП попадат потенциални местообитания на жълтокоремна бумка, голям гребенест тритон, обикновена блатна костенурка, пъстър смок, шипобедрена и шипоопашата костенурка. Площното засягане на съответните им местообитания не превишиava 0,02% от референтните им площи в зоната.
- Преминаването на яз. Студен кладенец с УХС е максимално щадящо по отношение на рибите, в сравнение с преминаването по открит (траншеен) способ. Допълнителните площи на сушата не ги засягат пряко.
- От групата на безгръбначните в предложените площи за изменение на ИП попадат местообитания на бисерна мида и 3 вида пеперуди, чието площно засягане е далеч под 1%

от потенциалните или оптималните им местообитания в зоната.

- В района на пресичането на яз. Студен кладенец не са установени местообитания на растителни видове, предмет на опазване в зоната.

Тъй като предвижданата промяна на ИП е свързана с временно усвояване на терен, който ще бъде възстановен след приключване на строителството, не се очаква трайна и необратима загуба на местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Родопи - Източни“. Предвид това и с оглед на минималното площно засягане на потенциални техни местообитания не се очаква значим ефект върху жизнеспособността на populациите или числеността на видовете. Потенциалните въздействия се определят като локални, временни, обратими и по същество не се отличават от оценените в ДОВОС, тъй като предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площа на вече одобрени спомагателни площадки, попадащи извън оценените в ДОВОС площи.

Съгласно становище на Басейнова дирекция „Източно беломорски район“, площа на ИП не попада в уязвима зона за защита на водите включена в раздел 3, точка 3.3.1 от ПУРБ на ИБР, както и ИП не попада в пояси на санитарни охранителни зони (СОЗ).

11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).

Настоящото изменение на инвестиционното предложение се изразява в усвояване на допълнителни площи за увеличаване размара на сондажните площи за разполагане на монтажното оборудване, което да позволи неговото свободно маневриране и опериране със същото, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер).

Всички останали параметри на инвестиционното предложение, подробно разгледани и оценени в Доклада за оценка на въздействието върху околната среда и залегнали в техническия проект се запазват.

Не се предвиждат други дейности, като добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство и др.

12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.

Настоящата промяна на ИП няма връзка с други съществуващи или одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие. По своята същност то е пряко свързано с процеса на изграждане на „Междусистемна газова връзка Гърция – България“, за която има изгответ и влязъл в сила ПУП-ЛП и е получено Разрешение за строеж, и се изразява във временно използване на допълнителни площи за увеличаване размара на временните сондажни площи за разполагане на монтажното оборудване, което да позволи неговото свободно маневриране и опериране със същото, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер).

Само по себе си безизкопното преминаване на водния обект не е свързано с получаване на разрешително за ползване на воден обект, като по своята същност същото подлежи единствено и само на уведомителен режим. Отразявайки факта, че част от дейностите по безизкопното пресичане се извършват в границите на водното тяло, то за целта е издадено разрешително за ползване на воден обект за целите на изграждане на линейна инфраструктура. Що се касае до дейностите, които е предвидено да бъдат извършени в границите на водното тяло и които са свързани с подготовката на частта от временната площа за сглобяване на тръбния

низ, то същото е предвидено да стане след промяна на вече издаденото разрешително за ползване на воден обект, така че да се даде право за извършване на СМР по организация на площадките в границите на язовира.

III. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно:

1. съществуващо и одобрено земеползване;

Промяната на ИП, свързана с допълнителни площи за целите на УХС при яз. Студен кладенец засяга поземлени имоти в община Кърджали, както следва:

- Поземлен имот 54403.10.22, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. КЮЧЮК АДА, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 4000 кв. м, стар номер 010022, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.10.23, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. КАРА ТОПРАК, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 2000 кв. м, стар номер 010023, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.10.42, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, НТП За селскостопански, горски, ведомствен път, площ 4168 кв. м, стар номер 010042, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.11.10, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 20874 кв. м, стар номер 011010, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 54403.11.37, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Държавна частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Язовир, площ 2488469 кв. м, стар номер 000037, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК.
- Поземлен имот 54403.11.36, област Кърджали, община Кърджали, с. Островица, м. -----, вид собств. Държавна частна, вид територия Земеделска, НТП Друг вид земеделска земя, площ 342655 кв. м, стар номер 000036, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-628/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.63, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, вид собств. Държавна частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Язовир, площ 1630446 кв. м, стар номер 000063, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.262, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. ТЕПЕ АЛТЪ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 806 кв. м, стар номер 000262, Заповед за одобрение на ККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

- Поземлен имот 65975.2.278, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЪ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 1000 кв. м, стар номер 000278, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.279, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЪ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 500 кв. м, стар номер 000279, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.280, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЙВАЛЪ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 500 кв. м, стар номер 000280, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.281, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. ГЕЧМЕК АЛТЪ, вид собств. Стопанисвано от общината, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 747 кв. м, стар номер 000281, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.60, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, вид собств. Държавна публична, вид територия Територия на транспорта, НТП За линии на релсов транспорт, площ 45179 кв. м, стар номер 000060, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 65975.2.148, област Кърджали, община Кърджали, с. Седловина, м. АЛМАЛЪ ДЕРЕ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 5, НТП Нива, площ 1500 кв. м, стар номер 000148, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-630/03.11.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

2. мочурища, крайречни области, речни устия;

Така предложената промяна на ИП няма да засегне мочурища, крайречни области и речни устия.

3. крайбрежни зони и морска околна среда;

Така предложената промяна на ИП не засяга крайбрежни зони и морска околна среда

4. планински и горски райони;

Така предложената промяна на ИП няма да засегне разположените в близост планински и горски райони.

5. защитени със закон територии;

Промяната на ИП **не попада** в участъци от трасето на МГВ, които са в границите на или в близост до защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

6. засегнати елементи от Националната екологична мрежа;

Промяната на ИП касае участъци, които **засягат** защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, както следва:

Участък при яз. Студен кладенец

Пресичат се Защитена зона по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици „Студен кладенец“ с код BG00020133 и Защитена зона по Директива 92/43/ЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Родопи - Източни“ с код BG0001032.

По отношение на засягането в 33 „Студен кладенец“ с код BG00020133 следва да се има предвид, че местоположението на площадката за изход на сондажа съвпада с ключов елемент от защитената зона – полуостров на язовира с плитък залив от южната страна, в които почти целогодишно се струпват водолюбиви птици. През зимата основните концентрации са на къдроглави пеликанни, лебеди, патици и корморани, а през летните месеци на чаплови птици от колонията разположена в рамките на град Кърджали. Не се очаква предвиденото увеличение на размерите на временните площадки за вход и изход на УХС, попадащо извън оценените в ДОВОС площи, да промени анализите и заключенията по отношение на въздействието им върху защитена зона BG0002013 – местообитанията и популяциите на видовете предмет на опазване. Временните сондажни площи ще бъдат възстановени в предишното си състояние след приключване на строителството, като не очаква значима и трайна загуба на местообитания на видове предмет на опазване, предвид местоположението им и характеристиките на засегнатата територия. Въздействието се изразява основно в беспокойство и прогонване, като ще бъде временно, незначително (за периода на строителство) и обратимо. Не се очаква то да повлияе върху сезонната и годишна динамика на струпващите се видове предмет на опазване в дългосрочен аспект. Числеността и динамиката на птиците, ползвавщи конкретната територия, е зависима основно от управлението на водните нива в язовира, като след демобилизиране на техниката и възстановяване на терена ще се възстановят напълно. Що се отнася до допълнителната площ, необходима за разполагане, монтаж и изтегляне на дюокера в сондажа:

- Временно и обратимо ще бъде засегната ивица площ от язовира с дължина около 750 m и ширина около 40 m, разположена в залив при устието на р. Върбица. Заливът представлява част от защитената зона, в която се струпват миграции и зимуващи водолюбиви птици. Към настоящия момент нивото на язовира е ниско, като в конкретната територия, в която се предвижда разполагане на полосата и изкопаване на плаващата траншея няма вода на повърхността. При неколократни посещения на място през септември е регистрирано струпване на водолюбиви птици (основно пеликанни и корморани) в най-ниската част на язовира – р. Арда.
- Въздействието от изкопно-насипните работи по полосата върху дънните седименти ще бъде временно и обратимо, тъй като допълнително вложените материали (основно баластра и камъни) ще бъдат отнети и извозени след полагане на газопровода и хидравличното му изпитване. Местните дънни утайки и наноси ще бъдат върнати обратно според първоначалния им ред на залагане на етапа на възстановяване на терена. Не се очакват преки и непреки дългосрочни отрицателни въздействия върху водната флора, безгръбначна и ихтиофауна, а оттам и върху трофичните местообитания на птиците в тази част на язовира.

По отношение на засягането в 33 „Родопи - Източни“ с код BG0001032 следва да се отбележи, че входната площадка на сондажа е разположена извън границите на защитената зона (Фиг.5). Така общата допълнителна площ за изпълнение на УХС и СМР в зоната е 6,5 ха или 0,003% от общата площ на зоната.

- В допълнителната площ по предложеното изменение на ИП не попадат природни

местообитания, предмет на опазване в зоната.

- От местообитанията на бозайници в площта на промяната попадат потенциални местообитания само на видра и лалугер, като потенциалното засягане е съответно 0,04% и 0,007% от референтните им площи в зоната.
- В участъка на пресичане на яз. Студен кладенец няма известни находища на прилепи. Участъкът представлява нищожна част от потенциалните/хранителни местообитания на прилепи, опазвани в зоната.
- От групата на земноводните и влечугите в допълнителната площ по предложеното изменение на ИП попадат потенциални местообитания на жълтокоремна бумка, голям гребенест тритон, обикновена блатна костенурка, пъстър смок, шипобедрена и шипоопашата костенурка. Площното засягане на съответните им местообитания не превишава 0,02% от референтните им площи в зоната.
- Преминаването на яз. Студен кладенец с УХС е максимално щадящо по отношение на рибите, в сравнение с преминаването по открит (траншеен) способ. Допълнителните площи на сушата не ги засягат пряко.
- От групата на безгръбначните в предложените площи за изменение на ИП попадат местообитания на бисерна мида и 3 вида пеперуди, чието площно засягане е далеч под 1% от потенциалните или оптималните им местообитания в зоната.
- В района на пресичането на яз. Студен кладенец не са установени местообитания на растителни видове, предмет на опазване в зоната.

Тъй като предвижданата промяна на ИП е свързана с временно усвояване на терен, който ще бъде възстановен след приключване на строителството, не се очаква трайна и необратима загуба на местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Родопи - Източни“. Предвид това и с оглед на минималното площно засягане на потенциални техни местообитания не се очаква значим ефект върху жизнеспособността на populациите или числеността на видовете. Потенциалните въздействия се определят като локални, временни, обратими и по същество не се отличават от оценените в ДОВОС, тъй като предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площта на вече одобрени спомагателни площи, попадащи извън оценените в ДОВОС площи.

7. ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност;

Предлаганата промяна на ИП не засяга идентифицирани обекти на културното наследство.

8. територии и/или зони и обекти със специчен санитарен статут или подлежащи на здравна защита.

Промяната на ИП не засяга други обекти, подлежащи на здравна защита, освен описаните в ДОВОС, приет с Решение № 1-1/ 2013 г.

Съгласно становище на Басейнова дирекция „Източно беломорски район“, площта на ИП не попада в уязвима зона за защита на водите включена в раздел 3, точка 3.3.1 от ПУРБ на ИБР, както и ИП не попада в пояси на санитарно-охранителни зони (СОЗ).

IV. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

Така предложената промяната на ИП няма да доведе до еmitиране на вредни и опасни вещества в ОС. ИП не създава риск от замърсяване на повърхностните и подземните води с приоритетни вещества, предвид факта, че промяната е свързана само и единствено с увеличаване на необходимите временни площи за реализацията на УСХ под язовир Студен кладенец.

1. Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии.

Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство:

Засегнатото население по време на строителството са жителите на населените места, в близост до които ще се осъществява УХС, а именно:

- Островица – 350м – източно;
- Вишеград – 1600м. Северно;
- Седловина – 160 м. Източно.

Като цяло ще бъде засегнато поетапно различен брой население за кратък период, по време на строителството.

Както по отношение на физичните, така и химичните вредности, свързани със строителството, за населените места в близост до трасето не съществува съществен здравен риск.

Влиянието върху засегнатите райони по време на строителството е временно, с ниска степен на интензивност, без кумулативен ефект, без съществен здравен риск.

По отношение на шумови емисии – може да се каже, че само населените места на разстояние под 100 метра от трасето могат да се считат за реално засегнати, предвид данните, че при над 100-150 метра от трасето се удовлетворяват изискванията на Наредба 6. По отношение на химичните вредности не може да се определи засегнато население, поради това, че такива могат да се открият локално, само на работната площадка и реално не представляват риск за населението.

Предлаганата промяна на ИП не засяга идентифицирани обекти на културното наследство.

Въздействие върху въздуха:

Реализирането на предвиденото изменение на инвестиционното предложение, което само по себе си е свързано с промяна размера на площите, необходими за организиране временните спомагателни площадки за реализиране безизкопното преминаване под язовир Студен кладенец, не е свързано с генериране на наднормени прахови емисии, поради това, че строителните дейности се извършват частично във водна среда. Очаква се отделянето на отпадъчни газове от двигателите с вътрешно горене на използваната строителна механизация. Предвид очакваните увеличения на размерите на площадките няма да се стигне до изменения спрямо първоначално оценените и разписани за проекта емисии в атмосферния въздух. По отношение на качеството на атмосферния въздух в процеса на строителството ще има въздействие причинено от следните дейности:

I. Отпадъчни газове от работата на строителната и транспортната техника, както и работата на енергийните генератори работещи с течно гориво при следните дейности: от транспортирането на оборудване и инертни и др. строителни материали; от транспортирането на персонал до и от работните площадки;

II. Запрашаване което е следствие от: в резултат на строителния процес - изземване или насиливане на земни маси, депониране и използване на инертни материали и земни маси, реемисия на прах от пътищата при транспорта.

Значимостта на този вид въздействия ще е пряка, краткотрайна, временна и отрицателна. Като цяло, предвид краткотрайността на въздействието, количествата прах от строителните дейности и отпадъчните газове от двигателите на транспортните машини и останалата техника, няма да повлияят на локалните климатични условия. Измененията на характера на подложната повърхност не са с мащаби, че да доведат до промяна на климата в района.

Въздействие върху водата:

1. **Полагане на тръбопровода** - При прокарване на тръбопровода могат да се очакват следните въздействия:
  - Необходимост от изкопаване на две значителни по размер работни шахти,
  - Нарушаване на геологическата основа под дъното на язовира,
  - Срутвания,
  - Затруднения при наличие на големи скали по дъното на язовира.
2. **Въздействие от сондажните разтвори и сондажния шлам.** - Сондажните разтвори са обикновено смес от 2% бентонитова глина и 98% вода. Бентонитът е естествена глина, която като правило се състои от 85% монтморилонит, 10% кварц и фелдшпат, и 5% допълнителни материали – калцит или гипс. Бентонитът служи за стабилизиране на стените на сондажа и изнасяне на скалните късове. Бентонитът намалява усукването при сондиране, смазва тръбата, осигурява въртеливо изнасяне на просондирани скални късове и осигурява устойчивост на сондажния отвор. Бентонитът е нетоксичен, но трябва да се вземат мерки за правилното му съхранение по бреговете на реките и да се избягва контакт с водата. Ако попадне в реката, той може да окаже сериозно въздействие върху водните обитатели, тъй като частиците му са много фини и ще се разпространят на голяма площ. Те могат да доведат до запушване на хрилете на рибите и радуларния апарат на филтриращите водни безгръбначни. Въздействията от сондажния разтвор ще зависят от много фактори, като вида на използвания разтвор, земната основа, която се сондира, добавки и др. При сондажен разтвор на водна основа, той може да се заустиси във водоприемник. Сондажният шлам трябва да се депонира с оглед на качествения му състав. При спазване на всички технически изисквания по време на строителството, въздействието се оценява като ниско. Въздействието ще бъде локално около мястото на пресичане на язовира, но няма да се засяга естествения режим на оттока. Въздействието върху земната основа ще е отрицателно, временно, обратимо след периода на завършване на строителството и рекултивация на нарушення участък.

При прилагане на метода на хоризонтално сондиране вода ще бъде необходима за:

- приготвяне на начален сондажен разтвор за пробиване;
- допълнителен сондажен разтвор, необходим с напредването на пробиването;
- заместващ разтвор при загуба на сондажен разтвор в случай на филтрация или хидравличен удар и
- предварително изпитване на тръбната секция.

Водата може да бъде изпомпвана от близко разположен водоизточник или от друго водно тяло и подавана към цистерна на сондажната площадка или превозвана до резервоари на обекта.

Други възможни въздействия от хоризонтално сондиране:

- ускорени процеси на корозия на тръбата поради неоткрити повреди по обвивката ѝ;
- slab контрол на повърхностния отток от сондажната площадка предизвикващ ерозия и навлизане на материали във водното течение;
- разрушение на подземни водоносни хоризонти, които подхранват речното течение.

Очаква се въздействията на хоризонталното насочено сондиране върху качеството на водата да бъдат незначителни, локални, обратими и краткосрочни. При пресичане на язовир Студен кладенец чрез метода на хоризонтално насочено сондиране единственото очаквано въздействие върху водното тяло е при заустване на води от сондажния разтвори и на водите при отводняване на изработките както и водовземане на свежа вода за извършване на сондажните дейности.

Въздействие върху почвата, земните недра и ландшафта:

По своята същност процесът на управляемо хоризонтално сондиране включва изкопаване на сондажни ями (два броя на двата бряга), обратно засипване, отстраняване на излишния земен материал, възстановяване на районите на площадките и маркиране на трасето на газопровода. Предполагаемата дълбочина на входната и изходната сондажна яма е приблизително между 2-5 метра, като е предвидено допълнително укрепване посредством шпунтова стена.

Що се отнася до предвидените промени в инвестиционното предложение, то за участъците, които са в района на язовира, поради факта, че те са постоянно наводнени, са предвидени изкопни работи, свързани основно с изземването на около един метър (съгласно направената оценка, ще бъдат иззети $794,03 \times 20 \times 1,00 = 15880,06 \text{ m}^3$) почва, която ще бъде съхранявана в рамките на вече усвоените площи, като след това ще се положи инертен материал с $D_{50} = 700 \text{ mm}$ (50% от материала трябва да е с диаметър 700 mm) (съгласно направената оценка, ще бъдат положени $794,03 \times 20 \times 1,00 = 15880,06 \text{ m}^3$). Предвидено е последващо изграждане на коридор от 12,20 m уплътнен чакъл по протежение на цялата дължина на допълнителната земна ивица.

Въздействие върху климата:

Като цяло, пред вид краткотрайността на въздействието, количествата прах от строителните дейности и отпадъчните газове от двигателите на транспортните машини и останалата техника, няма да повлият на локалните климатични условия. Измененията на характера на подложната повърхност не са с мащаби, че да доведат до промяна на климата в региона.

Въздействие върху биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии:

При преминаване на язора по метода на УХС на практика не се очаква въздействие върху водните организми, тъй като дъното и бреговете остават незасегнати от изкопни дейности. Промяната на ИП не попада в участъци от трасето на МГВ, които са в границите на или в близост до защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии. Заключенията нашравени в ДОВОС по отношение на въздействието върху биологичното разнообразие и неговите елементи остават не променени.

2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.

Промяната на ИП касае участъци, които засягат защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, както следва:

Участък при яз. Студен кладенец

Пресичат се Защитена зона по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици „Студен

кладенец“ с код BG00020133 и Защитена зона по Директива 92/43/ЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Родопи - Източни“ с код BG0001032.

По отношение на засягането в 33 „Студен кладенец“ с код BG00020133 следва да се има предвид, че местоположението на площадката за изход на сондажа съвпада с ключов елемент от защитената зона – полуостров на язовира с плитък залив от южната страна, в които почти целогодишно се струпват водолюбиви птици. През зимата основните концентрации са на къдроглави пеликанни, лебеди, патици и корморани, а през летните месеци на чаплови птици от колонията разположена в рамките на град Кърджали. Не се очаква предвиденото увеличение на размерите на временните площадки за вход и изход на УХС, попадащо извън оценените в ДОВОС площи, да промени анализите и заключенията по отношение на въздействието им върху защитена зона BG0002013 – местообитанията и популяциите на видовете предмет на опазване. Временните сондажни площадки ще бъдат възстановени в предишното си състояние след приключване на строителството, като не очаква значима и трайна загуба на местообитания на видове предмет на опазване, предвид местоположението им и характеристиките на засегнатата територия. Въздействието се изразява основно в безпокойство и прогонване, като ще бъде временно, незначително (за периода на строителство) и обратимо. Не се очаква то да повлияе върху сезонната и годишна динамика на струпващите се видове предмет на опазване в дългосрочен аспект. Числеността и динамиката на птиците, ползвавши конкретната територия, е зависима основно от управлението на водните нива в язовира, като след демобилизиране на техниката и възстановяване на терена ще се възстановят напълно. Що се отнася до допълнителната площ, необходима за разполагане, монтаж и изтегляне на дюкера в сондажа:

- Временно и обратимо ще бъде засегната ивица площ от язовира с дължина около 750 м и ширина около 40 м, разположена в залив при устието на р. Върбица. Заливът представлява част от защитената зона, в която се струпват миграции и зимуващи водолюбиви птици. Към настоящият момент нивото на язовира е ниско, като в конкретната територия, в която се предвижда разполагане на полосата и изкопаване на плаващата траншея няма вода на повърхността. При неколократни посещения на място през септември е регистрирано струпване на водолюбиви птици (основно пеликанни и корморани) в най-ниската част на язовира – р. Арда.
- Въздействието от изкопно-насипните работи по полосата върху дънните седименти ще бъде временно и обратимо, тъй като допълнително вложените материали (основно баластра и камъни) ще бъдат отнети и извозени след полагане на газопровода и хидравличното му изпитване. Местните дънни утайки и наноси ще бъдат върнати обратно според първоначалния им ред на залагане на етапа на възстановяване на терена. Не се очакват преки и непреки дългосрочни отрицателни въздействия върху водната флора, безгръбначна и ихтиофауна, а оттам и върху трофичните местообитания на птиците в тази част на язовира.

По отношение на засягането в 33 „Родопи - Източни“ с код BG0001032 следва да се отбележи, че входната площадка на сондажа е разположена извън границите на защитената зона (Фиг.5). Така общата допълнителна площ за изпълнение на УХС и СМР в зоната е 6,5 ха или 0,003% от общата площ на зоната.

- В допълнителната площ по предложеното изменение на ИП не попадат природни местообитания, предмет на опазване в зоната.
- От местообитанията на бозайници в площта на промяната попадат потенциални местообитания само на видра и лалугер, като потенциалното засягане е съответно 0,04% и 0,007% от референтните им площи в зоната.

- В участъка на пресичане на яз. Студен кладенец няма известни находища на прилепи. Участъкът представлява нищожна част от потенциалните/хранителни местообитания на прилепи, опазвани в зоната.
- От групата на земноводните и влечугите в допълнителната площ по предложеното изменение на ИП попадат потенциални местообитания на жълтокоремна бумка, голям гребенест тритон, обикновена блатна костенурка, пъстър смок, шипобедрена и шипоопашата костенурка. Площното засягане на съответните им местообитания не превишава 0,02% от референтните им площи в зоната.
- Преминаването на яз. Студен кладенец с УХС е максимално щадящо по отношение на рибите, в сравнение с преминаването по открит (траншеен) способ. Допълнителните площи на сушата не ги засягат пряко.
- От групата на безгръбначните в предложените площи за изменение на ИП попадат местообитания на бисерна мида и 3 вида пеперуди, чието площно засягане е далеч под 1% от потенциалните или оптималните им местообитания в зоната.
- В района на пресичането на яз. Студен кладенец не са установени местообитания на растителни видове, предмет на опазване в зоната.

Тъй като предвижданата промяна на ИП е свързана с временно усвояване на терен, който ще бъде възстановен след приключване на строителството, не се очаква трайна и необратима загуба на местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Родопи - Източни“. Предвид това и с оглед на минималното площно засягане на потенциални техни местообитания не се очаква значим ефект върху жизнеспособността на populациите или числеността на видовете. Потенциалните въздействия се определят като локални, временни, обратими и по същество не се отличават от оценените в ДОВОС, тъй като предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площа на вече одобрени спомагателни площадки, попадащи извън оценените в ДОВОС площи.

3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия.

Всички дейности следва да бъдат извършвани в съответствие с българското законодателство и добрите работни практики осигуряващи опазване на здравето на работниците и населението, както и опазване на околната среда.

По време на строителството изпълнителите следва да осигурят необходимото обучение и средства за реагиране в аварийни ситуации. Заваръчните екипи ще бъдат подсигурени с пожарогасители. За дейностите свързани със зареждане и пресипване на гориво ще бъдат осигурени съдове, които да улавят евентуални разливи. Ще бъдат осигурени и подходящи материали за почистване на замърсявания. Във всеки екип ще има човек обучен да оказва първа помощ. При по-сериозни случаи ще бъдат уведомявани съответните институции и при нужда ще се иска помощ и от тях.

По време на експлоатацията ще бъдат изготвени планове за действия при бедствия и аварии, които ще бъдат съгласувани със съответните институции, както се изиска в законодателството.

4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно).

Не се очаква предвиденото увеличение на размерите на временните площадки за вход и изход на УХС, попадащо извън оценените в ДОВОС площи, да промени анализите и заключенията по отношение на въздействието им върху околната среда. Предвид факта, че временните сондажни площи ще бъдат възстановени в предишното си състояние след приключване на строителството не очаква значима и трайна загуба на местообитания на видове предмет на опазване, в защитените зони, предвид местоположението им и характеристиките на засегнатата територия. Като цяло въздействието се изразява основно в беспокойство и прогонване, като ще бъде временно, незначително (за периода на строителство) и обратимо.

5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.).

Настоящото изменение на инвестиционното предложение се изразява в усвояване на допълнителни площи за увеличаване размара на сондажните площи за разполагане на монтажното оборудване, което да позволи неговото свободно маневриране и опериране със същото, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер). Общата допълнителна площ, свързана с предложената промяна на ИП „Междусистемна газова връзка Гърция – България“, която не е била обект на разглеждане в ДОВОС, е 6,65 ha, необходими за организиране на временните спомагателни площи за безизкопното преминаване под яз. Студен кладенец. **Всички останали параметри на инвестиционното предложение, подробно разгледани и оценени в Доклада за оценка на въздействието върху околната среда и залегнали в техническия проект се запазват, като по отношение на същите не се предвижда промяна.**

Засегнатото население по време на строителството са жителите на населените места, в близост до които ще се осъществява УХС, а именно:

Островица - население 233;
Вишеград – население 292;
Седловина – население 271.

Като цяло ще бъде засегнато поетапно различен брой население за кратък период, по време на строителството.

Както по отношение на физичните, така и химичните вредности, свързани със строителството, за населените места в близост до трасето не съществува съществен здравен риск.

Влиянието върху засегнатите райони по време на строителството е временно, с ниска степен на интензивност, без кумулативен ефект, без съществен здравен риск.

По отношение на шумови емисии – може да се каже, че само населените места на разстояние под 100 метра от трасето могат да се считат за реално засегнати, предвид данните, че при над 100-150 метра от трасето се удовлетворяват изискванията на Наредба 6. По отношение на химичните вредности не може да се определи засегнато население, поради това, че такива могат да се открият локално, само на работната площадка и реално не представляват риск за населението.

6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието.

Тъй като предвиданата промяна на ИП е свързана с временно усвояване на терен, който ще бъде възстановен след приключване на строителството, не се очаква трайна и необратима загуба на местообитания и популациите на видове, предмет на опазване в двете защитени зони. Предвид това и с оглед на минималното площно засягане на потенциални техни местообитания не се

очаква значим ефект върху жизнеспособността на популациите или числеността на видовете. Потенциалните въздействия се определят като локални, временни, обратими и по същество не се отличават от оценените в ДОВОС, тъй като предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площта на вече одобрените спомагателни площиадки, попадаща извън оценените в ДОВОС площи.

7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието.

Общата продължителност на процеса по безизкопно пресичане при непрекъснат режим на работа ще отнеме приблизително 4 месеца.

Потенциалните въздействия се определят като локални, временни, обратими и по същество не се отличават от оценените в ДОВОС, тъй като предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площта на вече одобрените спомагателни площиадки, попадаща извън оценените в ДОВОС площи.

8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

Настоящата промяна на ИП няма връзка с други съществуващи или одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие. По своята същност то е пряко свързано с процеса на изграждане на „Междусистемна газова връзка Гърция – България“, за която има изгответен и влязъл в сила ПУП-ПП и е получено Разрешение за строеж, и се изразява във временно използване на допълнителни площи за увеличаване размера на временните сондажни площиадки за разполагане на монтажното оборудване, което да позволи неговото свободно маневриране и опериране със същото, както и допълнителна площ за подреждане на тръбите и монтаж на тръбния низ (дюкер).

9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.

Предвижданата промяна на ИП не касае изменение на други параметри, освен увеличаване площта на вече одобрените спомагателни площиадки, попадаща извън оценените в ДОВОС площи.

Въпреки това с оглед ефективното намаляване на потенциалните въздействия по време на строителството е необходимо да се вземат следните мерки:

- Поддръжка на използваната транспортна, монтажна и строителна техника според изискванията не само на националните и европейски стандарти, но и на най-добрите индустриални практики.
- За да се намали нивото на прах от изкопните дейности и реемисия от временните пътища, е необходимо оросяване на изкопната маса и използванието вътрешни пътища.
- При пренасяне на инертни материали да се следи камионите да са натоварени при взети мерки за избягване на евентуално разсипване по време на транспортирането, като покриване на натоварените материали с платница и др.
- При излизане от строителните площиадки да се следи камионите да не замърсяват националната транспортна мрежа. Това може да стане чрез измиване на гумите на камионите, когато навлязат в националната пътна мрежа, или на замърсения участък от пътя веднага след като камионите напуснат обекта.

- За избягване на течове по време на пускане на газопровода в действие и бъдещи аварии, е нужен непрекъснат контрол на качеството на работите по заварката и монтажа на тръбите да се провеждат според изискванията, както и стриктно да се следи за провеждането на всички необходими тестове за правилното свързване на тръбите.
- Избягване на заустване на води от различни водосбори с цел запазване на локалното биоразнообразие от инвазивни видове.
- Многократно използване на една и съща вода за тестване на отделни участъци на газопровода.
- Отпадъчната вода от хидротеста да преминава през утайтели (временно изградени или мобилни) преди заустване.
- Получаване на разрешително за водовземане от водоизточници на вода за хидротеста
- Получаване на разрешително за ползване на водоизточниците, в които ще се заустват отработените води от хидротеста.

10. Трансграничният характер на въздействието.

От предлаганата промяна на ИП не се очаква трансгранично въздействие. Тъй като общо засегната площ, както и местоположението на допълнително необходимите терени не предполагат появата на такова въздействие

Всички останали параметри на инвестиционното предложение, подробно разгледани и оценени в Доклада за оценка на въздействието върху околната среда се запазват.

11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

- Да не се използва бентонитов разтвор при сондиране през скали позволяващи проникването на бентонит във водния обект над сондажа, което може да окаже сериозно въздействие върху водните обитатели.
- Използване на бентонитовия разтвор в оборотен цикъл.
- Получаване на разрешение от компетентните органи за пресичане на яз. Студен Кладенец.
- Получаване на разрешително за ползване на водоизточниците, в които ще се заустват отработените води от хоризонталното насочено.
- Възпрепятстване на разливи от използван бентонит от строителната ивица чрез чуvalи с пясък или други подходящи съоръжения.

V. Обществен интерес към инвестиционното предложение.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 95, ал.1 от ЗООС, дружеството е обявило така планираната промяна на ИП чрез поставяне на обява на интерент страницата си, както и чрез обява на подходящо място в базата на главния изпълнител на проекта в гр. Хасково на 30.10.2020г. като до момента не са получени писмени или устни възражение и предложения от страна на засегнатото население.